

Hedersmisare

MIS utsåg vid sitt årsmöte två nya hedersmedlemmar. De har på ett förtjänstfullt sätt främjat begreppet miljörevision.

Jan-Ola Burman, adjungerad professor och ämnesföreståndare för miljöledning vid Luleå Tekniska Universitet, har satt miljöledningssystem och miljörevision på kartan vid Luleå Tekniska Universitet. Han har bidragit till att skapa integration mellan olika ledningssystem, framför allt kvalitet och miljö.

I det internationella perspektivet har Jan-Ola spridit kunskaper om miljöledning och miljörevision vid exempelvis kursen "Mining and environment" som under många år givits för deltagare från hela världen. Inom miljöledningsområdet har Jan-Ola handlett doktorander fram till licentiatexamen och doktorsexamen.

Birgit Flening, auktoriserad revisor driver aktivt frågor som kopplar ihop ekonomi och miljö. Hon anser att aktievärderingen påverkas av företagens ansvar för hållbarhet, till exempel skärpta miljökrav,

energi- och klimatfrågor, kemikaliefrågor, producentansvar, äldre miljöskulder och utlokalisering av egen produktion i världen eller till underleverantörer. Birgit har bland annat varit delaktig i arbetet som bidragit till att Sveriges Finansanalytikers Förening publicerat en rekommendation om företagets hållbarhetsinformation. Birgit har också skrivit en bok som behandlar årsredovisningens miljökrav.

Läs en längre intervju med henne på

Sid 3

Ari Ilola, miljösamordnare på Ahlsells logistikcentrum bjöd på rundvandring vid MIS årsmöte.

Tre nya ledamöter och oförändrade medlemsavgifter

Tre nya ordinarie styrelsemedlemmar utsågs vid MIS årsmöte i Hallsberg i slutet av mars. Årsmötet beslöt också att medlemsavgifterna förblir oförändrade och att studenter ska kunna vara medlemmar gratis under ett kalenderår.

Ahlsell logistikcentrum var värd för årsmötet och visade hur Sveriges logistiska nav arbetar med miljöfrågor.

Sid 4

Sverige och Brasilien leder arbetet med ISO 26000

– den nya standarden för socialt ansvarstagande beräknas klar 2008

Totalt deltar 54 länder och 34 internationella organisationer i arbetet med den nya standarden, ett av ISO:s allra största projekt någonsin. MIS tidigare ordförande Staffan Söderberg är vice ordförande i det internationella sekretariatet. Det första utkastet diskuteras i maj.

Sid 2

Vi informerar vad
som är på gång inom
vår förening

Styrelsemöten

19 juni, 14 september, 19 oktober

Nätverk

Den 3 maj träffas Nätverk Syd på Stiftelsen TEM i Lund. Temat för träffen är utsläppsrätter. Inbjudan har gått ut.

Höstmöte 22/11 på miljöteknikmässan

En av höstens stora miljöhändelser för miljörevisorer är förstås MIS höstmöte. En annan är den stora miljöteknikmässan i Göteborg 21 – 23 november. MIS höstmöte i år hålls därför den 22 november på mässan.

Boka redan nu in 21 – 23 november i Göteborg!

Nya medlemmar

Eva Andblom, Ericsson Power Modules, Kalmar
Lars Bengtsson, Eko Futura
Näringslivsutveckling, Mölndal
Emelie Bosson, studerande, Limhamn
Kristina Christensson, studerande, Lund
Eva Hellström, SIFU, Göteborg
Robert Hlep, studerande, Lund
Maria Nilsson Öhman, Stiftelsen TEM, Lunds Universitet, Lund
Åsa Pettersson, Vinga Miljökonsult, Hönö
Jens Bengtsson, studerande, Lund
Malena Brorsson, Försvarets Materielverk, Stockholm
Annika Flodmark, Fazer Amica, Eskilstuna
Glenn Karlsson, studerande, Malmö
Tobias Karmstig, studerande, Lund
Magnus Rignell, Aluco Utbildning, Stockholm
Annalena Sjölund, Strategi & Miljö, Älandsbro
Joakim Thornéus, Försvarets Materielverk,

MIS deltar i tolkningsgrupp

MIS har inbjudits att delta i SIS/TK 305s "Tolkningsgrupp för ISO 14001:2004". Syftet med gruppen är att verka för en enhetlig tolkning av kraven i ISO 14001 i Sverige. Avsikten är att kunna ge principiella svar på olika frågor kring tolkningen av standarden. Gruppen kommer att mötas några gånger per år och tolkningar och annan matnyttig information kommer att göras tillgängligt för MIS medlemmar. Tolkningsgruppen består bland annat av representanter för SIS, SWETIC och MIS. Kenneth Wulff och Torbjörn Brorson representerar MIS.

ISO 26000

– ny standard för socialt ansvarstagande

Första utkastet diskuteras i maj

Sverige och Brasilien leder det internationella arbetet med den nya standarden för socialt ansvarstagande, ISO 26000. Totalt deltar 54 länder och 34 internationella organisationer. MIS tidigare ordförande Staffan Söderberg är vice ordförande i det internationella sekretariatet.

– Sveriges intressentgrupp har gjort ett fantastiskt arbete i sin tekniska kommitté. Den första draften, utkastet, ska diskuteras i maj. Om tidplanen håller bör den nya standarden vara klar 2008, säger Staffan Söderberg.

Syftet med standarden är att underlätta för företag, myndigheter och organisationer av olika slag att arbeta ansvarsfullt med allt från ekonomi och miljö till sociala frågor.

– Alla behöver hjälp och verktyg för det arbetet, även om frågorna kan se olika ut i olika länder. I Sverige kanske det handlar om arbetsmiljö och miljö, i u-länder kan det handla om fattigdom, på andra håll om att jobba mot korruption, förklarar Staffan Söderberg.

ISO 26000 blir en frivillig, vägledande standard som ska uppmuntra till ett större socialt ansvar. Det blir alltså ingen standard som man kan ISO-certifiera sig emot.

– Det här är inget ledningssystem, det finns inga skall-krav i standarden, bara "bör". Men givetvis kan man revidera och verifiera sitt arbete mot standarden, säger Staffan Söderberg.

Hälften av de länder som deltar i standardiseringsarbetet är u-länder och grundtanken från den internationella standardiseringsorganisationen ISO, var att ett i-land och ett u-land tillsammans skulle leda arbetet med den nya standarden. De valde

slutligen Sverige och Brasilien.

Varje deltagande land får delta med max sex experter från olika kategorier. I Sverige organiseras det arbetet genom SIS tekniska kommitté, TK 478, som enligt Staffan Söderberg har gjort en mycket bra arbetsinsats.

ISO 26000 är ett av ISO:s allra största projekt någonsin och Staffan Söderberg menar att processen och öppenheten, möjligheten för alla att förstå vad det handlar om, är minst lika viktigt som den slutliga standarden.

– De deltagande länderna har kommit olika långt och en del behöver hjälp både ekonomiskt och tekniskt för att kunna delta. Processen, rutinerna, möjligheten för alla att förstå vad det handlar om är oerhört viktig. Alla våra styrdokument är därför offentliga för att alla ska ha möjlighet att följa vårt arbete.

Det första utkastet till ny standard har precis kommit. I maj ska det diskuteras och kommenteras innan draft nummer två tas fram. Sedan vidtar ISO:s arbete med den nya standarden.

Fakta

ISO 26000, Guidance on Social Responsibility

Syftet med ISO 26000

- Hjälpa organisationer att införa, behålla och förbättra sitt arbete med socialt ansvarstagande (SR = social responsibility).
- Stödja organisationer att utveckla konkreta former för socialt ansvar och bidra till hållbar utveckling.
- Underlätta en trovärdig kommunikation om åtaganden och resultat relaterade till SR.
- Stimulera och utveckla en öppen och konstruktiv dialog med intressenter i omvärlden.

www.sis.se/sr
www.iso.org/sr
www.iso/wgsr

Miljö och ekonomi hänger ihop

– Sänd ett "A-ekologi" på TV i anslutning till "A-ekonomi" och se till att alla, redan i gymnasiet får miljöutbildning. "Gör om vetenskap till vetenskap".

Det föreslår Birgit Flening, auktoriserad revisor och nyutnämnd hedersledamot i MIS, som vill lyfta miljöfrågorna, inte bara i företagets årsredovisningar, utan i hela samhället.

Företagen måste bli bättre på hållbarhetsinformation, menar Birgit Flening. Sedan 2005 finns en rad nya upplysningskrav i årsredovisningslagen och finansanalytiker ser allt mer på företagets hållbarhetsinformation när de ska bedöma kreditvärdighet och värdet på ett företags aktier.

– Miljö och ekonomi hänger ihop. Företagsledningen måste se till att miljöfrågorna kommer upp på bordet. När finansanalytikerna frågar måste ledningen ha gjort sin hemläxa. Det handlar inte bara om miljökrav, kemikaliefrågor och utsläpp utan också om att tänka framåt på till exempel produktutveckling. Många företag missar det, säger Birgit Flening.

Företagens miljöarbete kommer alltmer att påverka de ekonomiska bedömningar som görs. FN:s generalsekreterare Kofi Annan talar i dagarna om ansvarsfulla investeringar tillsammans med världens största kapitalförvaltare. Sveriges Finansanalytikers Förening vill, genom bland annat Birgit Flening, veta hur svenska företag hanterar skärpta miljökrav.

Bättre hållbarhetsredovisning – och utbildning

Det räcker inte med den frivilliga information som ges idag. I en rapport från Naturvårdsverket ("Finansmarknaden, redovisningen och miljön", rapport 5521) påpekar Birgit Flening att företagets miljöinformation ofta är för teknisk och alltför sällan kopplad till företagets ekonomi. Finansanalytikerna har svårt att förstå de tekniska termerna.

Bättre hållbarhetsredovisning från företagen – och bättre utbildning i miljöfrågor för revisorer och finansanalytiker, men helst för alla yrkesgrupper, är Birgit Flenings recept.

– Miljö- och hållbarhetsutbildning bör ingå i all utbildning, redan från gymnasienivå, säger hon och påpekar att det är viktigt att nå yngre människor med miljökunskaper.

Ekonomi och biologi

Själv är hon auktoriserad revisor i tredje generationen trots att hon läste

biologi på gymnasiet. Miljöintresset fick hon genom en inspirerad lärare och diskussioner hemma vid köksbordet. Tidiga engagemang i frivilligorganisationen Blå stjärnan, i scouterna, på 60-talets politiska barrikader och Rachel Carsons bok "Tyst vår" ligger också som en stadig botten för hennes miljöintresse.

Idag är Birgit Flening auktoriserad revisor och Sustainability Director på Ernst & Young. Hon skriver böcker, artiklar, rapporter, och deltar just nu som expert i Miljöansvarsutredningen som syftar till att få in miljöskadedirektivet i Miljöbalken. Utredningen har nu kommit med sitt första delbetänkande "Ett utvidgat miljöansvar" SOU 2006:39."

Hon har också varit med från starten i den ideella organisationen Albaeco, som sprider miljörelaterad tvärvetenskap från den internationella frontforskningen om samspelet mellan ekologi, ekonomi, teknik och samhälle (www.albaeco.com). Birgit Flening missar inga tillfällen att koppla ihop ekonomi och miljö, även om hon själv inte tycker att hon står på barrikaderna idag.

– Idag är jag snarare den flitiga myran som gräver och borrar.

Läs årsredovisningslagen

För MIS årsmöte var det inget svårt beslut att utse Birgit Flening till hedersmedlem, något som gjort henne både glad och stolt. Och hennes budskap till Sveriges miljörevisorer är tydligt:

– Läs nyheterna i årsredovisningslagen! Se till att era chefer och ledningsgrupper vet

– Vi måste tro att vi kan påverka och dra åt samma håll. Det vi gör nu, det gör vi för våra barn och barnbarn, säger Birgit Flening, nyutnämnd hedersledamot i MIS.

vad som gäller. Gör dem uppmärksamma på de nya reglerna. Portföljförvaltarna kommer att ställa krav på förändring. Om fem år kommer det här att vara självklarheter.

Kan bra miljöarbete påverka ett företags ekonomiska resultat?

– "Miljöduktiga" företag går inte ekonomiskt sämre än andra företag. Ett bra miljöarbete och bra hållbarhetsinformation påverkar finansanalytikernas värdering och kommer säkert att få genomslag även ute på företagen, säger Birgit Flening.

MIS årsmöte hölls i landets logistiknav

I "världens mitt" hölls i år MIS årsmöte. Den tidigare järnvägsknutpunkten är världens mitt för både kunder och anställda på Ahlsell logistikcentrum.

– Den demografiska mittpunkten bland våra kunder finns här, förklarade Ahlsells logistikchef Leif Christensson. Idag är vårt centrallager i Hallsberg ett av de största i Europa.

Det 130 år gamla grossistföretaget Ahlsells var värd för MIS årsmöte i slutet av mars. Ett 40-tal medlemmar deltog och fick se hur det går till i ett modernt storlager där 150 långträdare passerar varje dygn.

Ahlsell började jobba med miljöledning 1998 och blev miljöcertifierat 1999. Det gick ganska snabbt att få systemet att betala sig. Många av de restprodukter som tidigare gick till tippen, återvinns numera.

– Nu tjänar vi pengar på vårt skrot, säger

– Våra truckar går på el, förklarar Ari Ilola för MIS medlemmar.

Ari Ilola, miljösamordnare på Ahlsell.

Ahlsell har ca 40 000 kunder, många av dem är små installatörer, byggare och industrier. Ahlsell försörjer dem med material så att de inte själva behöver ha stora lager. Bland produkterna finns idag 800 märkningspliktiga kemikalier och

särskilda kemister på inköpsavdelningen granskar allt.

– Vi har ett strikt system för vad vi har på lager och kunderna ställer allt tydligare krav, säger Ari Ilola. Vändpunkten kom efter katastrofen vid Hallandsåsen.

Lars, Ingela och Anders nya i MIS styrelse

Lars Strömberg, Ingela Söderlind och Anders Johansson blir nya ordinarie medlemmar i MIS styrelse. De var tidigare suppleanter. Torbjörn Brorson och Anna Linusson sitter kvar som ordförande och vice ordförande. Det beslöt MIS årsmöte i slutet av mars.

Lars Strömberg, Ingela Söderlind, Anders Johansson

MIS nya styrelse

Torbjörn Brorson, ordförande
Anna Linusson, vice ordförande
Kenneth Wulff, sekreterare
Lars-Erik Westergren, kassör
Lena Seger
Martin Dahlgren
Ewa Otti
Linda Avatare
Lars Strömberg
Anders Johansson
Ingela Söderlind

Suppleanter

Urban Ledin
Ulf P Andersson
Marianne Hedberg
Åsa Källvik

Revisorer

Edor Holm, ordinarie
Thomas Helin, ”
Manfred Lindvall, suppleant
Inge Horkeby, ”

Valberedning

Staffan Söderberg
Thomas Aurell
Rikard Almgren

Kemikalisk nätverksträff i Göteborg

Dryga tiotalet MIS-medlemmar träffades i Göteborg i slutet av mars och diskuterade kemikalieanvändning. Bland annat presenterades Klara kemikaliregister som byggts upp av universitet och landsting och idag innehåller 25 000 produkter.

– Även om det främst är kopplat till sjukvård och skolor borde det också fungera inom industrin, säger Eva Östberg, som ansvarade för träffen.

Misarna fick också veta hur Göteborgs universitet jobbar med miljörevision och de besökte Ekocentrum, Sveriges största permanenta miljöutställning med teman som bland annat energi, transport, jord, skog, hav och recycling.

www.ekocentrum.se
www.port.se/klara

Oförändrade avgifter

MIS årsmöte beslöt att medlemsavgifterna blir oförändrade under 2006. Det innebär 150:- i medlemsavgift och 400:- + moms i serviceavgift. MIS årsmöte beslöt också att studenter får gratis medlemskap under ett kalenderår.

MISSIVET

Medlemsblad för
föreningen Miljörevisorer i Sverige

Ansvärg utgivare: Torbjörn Brorson, ordf. MIS
Tel: 0708 - 13 12 14
e-post: torbjorn@brorson.pp.se

Redaktör: Gunilla Schönning, Schönskrift
Tel: 08 - 580 150 91
e-post: gunilla.schonning@schonskrift.se

Redaktionsråd: Torbjörn Brorson, som ovan, Anna Linusson, Stockholms Läns Landsting, tel: 08 - 737 43 54, anna.linusson@sll.se, Lena Seger, Chemi-lex, tel: 08 - 532 532 93, lana.seger@telia.com

Föreningens adress:

MIS c/o Kemi & Miljökonsterna, Holländaregatan 11,
111 36 Stockholm
Tel 08-789 04 30
e-post: info@mis.a.se

Föreningens plusgiro: 41 77 887 - 9

MIS hemsida: www.mis.a.se

Har du tips och förslag på vad du vill att vi ska ta upp i vårt medlemsblad? Hör av dig till redaktören eller någon i redaktionsrådet.